

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00.
 Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci

ŠTEV. (No.) 24.

DECEMBER 15th

LETO (Vol.) XV.

Rev. E. Berlec, O. F. M.

Sveta noč.

Kadila sladki vonj
 po hiši se razliva:
 nocoj nebeški tron
 pri nas doma prebiva
 in mila božja moč:
 prišla je sveta noč!

O vedno nov spomin!
 Glej, Dete je rojeno,
 naš brat je — božji Sin!
 Človeštvo zadolženo
 ljubezni snubi moč — —
 prišla je sveta noč!

Pomislí in postoj,
 o sestra, brat trpeči,
 poslušaj vsaj nocoj
 napev o skriti sreči!
 — Otrok si bil nekoč —
 Prišla je sveta noč . . .

Sedemstoletnica jaslic.

H. B.

Da, sedem sto let je letos odkar je svetonočna skrivnost v vidni podobi jaslic začela osvajati ljudske duše. Kdor pozna ljudsko dušo, ve, da se ji s kakimi visokimi stvarmi, pri katerih ni ničesar prijeto, ničesar videti, ne more blizu. Čim bolj nazorno, vidno se ji take reči pred očijo, tim bolj jih razume, tim bolj se vname zanje. Zato pa visoke pridige done preko ljudskih glav kakor poletni grom, ki se razdoni v nič. Njih duše ostanejo razsušene, kakor zemlja po takem kromenju in treskanju. In svetonočna skrivnost je visoka in globoka, tako visoka in globoka, da ji še nikomur ni bilo dano pogledati v vrh ali v globino in tudi nikomur ne bo dano. Izgovori si sv. večer pljuča o tej nepojmljivi skrivnosti, razloži jo našemu seljaku z vsem bogatim modroslovno-bogoslovnim aparatom, ki ga je rodilo večstoletno sholastično modrovanje in razglabljanje, kaj boš dosegel? Dolgočasil se ti bo, zdehalo se mu bo, na sv. večer, in na pečene klobase doma bo mislil. Ali ni sv. večer pre svet samo za ta materializem?

Meni se čudno zdi, da je morala ljudska duša več kot tisoč let čakati na to, da se ji je nedoumna svetonočna skrivnost potom jaslic začela nazorno predstavljati, na kar je šele začutila tisti skrivnostno-topli dih sv. večera, ki ogreje tudi decembersko mrzlo srce, samo če le še ena iskrica vere tli v njem. Sv. večer brez jaslic in duša brez telesa, ali ni to isto? Ko se duša loči od telesa, postane človeka strah. Vzemite sv. večer jaslice, pa se mi bo ta blaženi večer tako mudilo spat, kakor na vseh svetnikov večer. Morda mi boste ugovarjali: Koliko hiš je, v katerih za jaslice ni več prostora, tudi v kotu ne, pa jih ne pogrešajo, so prav tako veseli, kakor takrat,

ko so jih še imeli. Mogoče, da so veseli, a to veselje ni svetonočno, ampak vsakdanje, tisto ki vsvete na koncu ustnic, srce je pa mirno in mrzlo kakor morskno dno. Če pa je svetonočno, je daljni jek jaslic. Jaslice so kakor vera. V kolikih srcih ni več vere, ampak nevera, in kar je še slabše, sovraštvo do vere. Toda njen jek še odmeva v duši. Kaj je že rekel nemški modroslovni norec Nietzsche, ki ni zakopal samo vere, kakor kako razkrajajočo se mrhovino, ampak celo Boga, ter duhal njegovo trohnenje? "Solnce vere" tako pravi, "je nam" (brezvercem) že zašlo, a večerna zarja nam še sveti. Najboljše kar je v nas, je še iz prejšnjih vernih časov." In Anglež Mallock, takrat še bogoiskatelj, zdaj že konvertit, je naravnost priznal: "Mi vsi," mislil je brezverce, "živimo še pod vplivom krščanskih idej."

Da prav tako je z jaslicami! Mnogi so jih že vrgli iz svojih hiš, kakor Judje Marijo in Jožefa ono blaženo noč. Toda vreči jih iz hiše in vreči jih iz srca, je nekaj docela drugega. Iz hiše vreči jih je lahko, iz srca težko, če sploh mogoče. Kdor je kedaj kot nedolžen otrok klečal pri jaslicah, so se mu pregloboko vrezale v dušo, da bi se dale kratkomalo ven vreči. Ko človek misli, da je zabrisal zadnjo sled za njimi, mu jih sv. večer v vsej prelestnosti zopet pričara pred oči.

Ko bi bili tisti, ki so sv. večer brez jaslic veseli, tako odkritosrčni, kakor sta bila Nietzsche in Mallock, bi tudi morali priznati: Solnce jaslic je že zašlo našim očem, a srca nam še vedno ožarja njegova zarja, ki se zlasti sv. večer prelije v očarujoči severni sij.

Ker so tedaj jaslice solnce sv. noči, iz katerega izžareva včlovečena ljubezen in ogreva cedo premrla sr-

ca, tim bolj še nedolžna in priprosta, se meni v resnici čudno zdi, da je bilo treba več kot tisoč let, predno so njegovi žarki posvetili v temo sv. večera. Res je sicer, da so jaslice toliko stare, kakor včlovečena skrivnost sveste noči. Res je tudi, da se je ta skrivnost že prvo tisočletje tu in tam tudi nazorno predstavljala, bodisi v mrtvih, bodisi v živih podobah. Toda ljudska duša, ki se je prva naslajala ob jaslicah, v katerih je ležala živa Beseda božja, celo tisočletje in čez ni več imela prilike nazorno gledati pred seboj rojstva svojega Odrešenika, da si je v prvi vrsti njej prinesel odrešenje, ker je bila dobre blage volje.

Nastopil je sv. Frančišek. Videl je pred seboj velikianski prepad mej Kristusom in kristjani svoje dobe. Njegova serafinska duša je zajokala. V tihih umbrijskih nočeh, ko mu neljubljena ljubezen ni dala spati, je razmišljal, kako bi ta prepad premostil.

Zlasti proti božiču, ko se je vedno bolj vtpiljal v morje božje ljubezni, dokler se ni sveto noč vtopil, kakor se je mogel le on s svojim serafinskim srcem, je čutil in britko občutil ta prepad. Ko bi celo stvarstvo, razumno in brezumno, živo in mrtvo z njim padlo na kolena in molilo Besedo, ki je meso postala in mej nami prebivala, bi bila njegova sreča popolna. Da bi se to zgodilo, da bi celo stvarstvo vedelo, kaj se je sveto noč zgodilo, da bi od vsepovsod zadonelo in odmevalo: Kristus se nam je rodil, pridite molimo ga! je hotel naj bi ta dan vse kar le more, uživalo meso, naj bo tudi petek. Ko so se njegovi bratje pogovarjali, če se sme takrat, kadar božič pade na petek, meso jesti, je dejal bratu Mavriciju, ki mu je ta dvom izrazil: Grešil bi, brat Mavricij če bi ta dan sploh petek imenoval, ko je vendar tako velik praznik. Ne le vsak človek naj bi ta praznik vseh praznikov meso jedel, še stene bi se morale z njim od zunaj in od znotraj namazati. Revežem, ki ga nimajo bi ga morali bogatini kupiti, da bi se ga do drage volje najedli. Živalim mesojedam bi se ga naj delilo v dvojnih porcijah. Drugim pa, zlasti volom in oslom, katerih zastopnika sta grela božje Dete, naj bi se dalo še enkrat toliko ovsu in sena. Pa tudi ptičkom, zlasti bratcem škrjančkom naj bi se na debelo nasulo žita po cestah, da bi tudi oni peli in bili veseli. Ta ljubezen in ta vroča želja, da bi sveto noč po celi naravi odmevala Gloria in bi celo stvarstvo pilo božji mir, kakor razsušena zemlja blagodejni dež, je končno rodila jaslice, ki so Boga približale človeku in človeka Bogu.

Bilo je l. 1223. Adventni zvonovi so oznanjali, da je Gospod blizu. Frančišek se je na svojem povratku iz Rima vstavil v gorskem mestecu Greccio. V samostančku Fonte Colombo je hotel s svojimi brati praznovati praznik ljubezni. Kolikor bolj se je bližal, toliko bolj ga je objemala tiha noč, blažena noč in ga zazibavala v sladka čustva ljubezni do božjega Deteta. Z njimi je pa zopet rastle hrepenenje, da bi vsaj vsi ljudje padli pred njega in mu ljubezen z ljubeznijo vrnil. Ta Frančiškova prekipevajoča ljubezen je mati, to njegovo hrepenenje je oče jaslic. V revnem samostančku Fonte Colombo so

bile l. 1223. spočete, v tihem gozdčku pod njim so se istega leta rodile, da zakraljujejo po vesoljnem katoliškem svetu.

Koj, ko jih je Frančiškova ljubezen, združena z bujno italijansko domišljijo, v duhu spočela, je poklical k sebi zemljemerca Giovanni Velitija, svojega prijatelja in dobrotnika reda, ter mu dejal: "Če ti je prav, bom praznova! letošnjo sv. noč na posebno vzvišen način. Izberi v svojem gozdu kak pripraven kraj, najboljše kako votlino, ako za katero veš. Tja notri daj postaviti jaslice z nekoliko slame, priveži zraven enega vola in enega osliča, sploh pripravi vse, kar se zahteva za živo predstavlanje jaslic." Velito si od Frančiška nobene stvari ni pustil dvakrat reči, najmanj pa te. Urno je šel na delo, tako da je bilo sv. večer vse lepo pripravljeno. Toda Frančiškova otroška udanost sv. cerkvi in njenemu poglavarju, mu ni pustila, da bi na svojo roko vtisnil jaslicam cerkveni pečat. Zato je, kakor poroča sv. Bonaventura, prej sv. očeta prosil za dovoljenje, ki mu je je rade volje dal. Zdaj ni bilo nabenega zadržka več. Treba je bilo še kolikor mogoče živih pastircev. In teh ni bilo treba šele iskati in prositi. Njegovi bratje v Fonte Colombo in drugih bližnjih samostanih, so to misel svojega ljubljene očeta z veliko radostjo pozdravili in se polnoštevilno odzvali njegovemu vabilu. Okoliško ljudstvo je v svojih priprostih srcih začutilo, da bo to nekaj kakor nalašč zanje, zato je komaj čakalo sv. večera.

Približal se je. Gozdček Giovanni Velitija je v polnočni uri oživel. Običajni gozdni prebivalci so začeli dvigati svoje zaspane glave in gledati kaj to pomeni. Nekateri so se jezili in bežali na vse strani, kar so jih perutnice ali noge nesle, češ toliko lovcev bo naša gotova smrt. Nekateri so pa vendar malo nazaj pogledovali, če res preti kaka nevarnost ali ne. Zajčki, ki ponoči bolj slabo vidijo, so jo potem še urnejših krač ubrali naprej, ko so opazili, da imajo zasledovavci nekaj v rokah, kakor puške. Sestrica sova, ki ima oči za noč je, pa dobro videla, da to niso puške, ampak baklje. Zato je samo utihnila in zvedavo gledala, kaj bo iz tega prišlo. Ko je pa pred množico zagledala še brata Frančiška, je veselo, kakor ni ravno njena navada, zaklicala za bežečo armado: Ho, ho, ho . . . bratci in sestrice nazaj! Naš bratec Frančišek prihaja. V hipu se je cela armada obrnila in bi bila brata Frančiška gotovo kar obkolila, ko bi bil sam. Tako je pa od daleč radovedno gledala, kaj si je zopet izmislil.

Zagorele so baklje. V njih bajnem svitu se je pod naprej štrlečo skalo pokazal novi Betlehem z jaslicami. Ljudstvo je kar zazijalo začudenja in nehote zdrknilo na kolena. Pristopil je mašnik z leviti, v najlepši mašni opravi, kar jih je bilo mogoče dobiti. Frančišek je bil dijakon. Njegovi gozdni bratci so še bolj stegnili svoje vratove, ker takega brata Frančiška še niso videli. Začela se je polnočnica. S tresočim glasom od ginjenja in ljubezni je Frančišek zapel evangelij. Nato pa je stopil k jaslicam, in iz ljubezni prepolnega srca so mu začele vreti tako ognjevite besede, kakor lava iz ognjenika.

Kadar je prišel do besede Jezus, tako pravi sodobno poročilo, mu je glas zastal v grlu, rabil je besedo božje Dete, pri kateri se je začel vidno oblizovati.

Ko se je pri povzdigovanju Bog v resnici, dasi nevidno, rodil na altarju, je Francišek vzel vidno detice, da je položi v jaslice in tako ponazori betlehemske in altarske skrivnosti. A glej, v tistem trenutku, tako pravi pobožno izročilo, se je pokazalo v jaslicah čudovito lepo dete, ki je na videz spalo. Francišek je ljubeče vzame v naročje in pritisne na svoje srce. V tem se dete prebudi, ljubeznivo nasmehne Francišku, boža njegova lica in gladi raševo haljo. Po končani polnočnici se je ljudstvo polno blaženih čustev razšlo in sladki spomini na jaslice so šli z njim. Od tistega časa ni več obhajalo sv. večera brez jaslic. Francišek pa je s svojimi brati še do ranega jutra klečal ob jaslicah in pil iz njih sladki božji mir. Nato so se tudi serafinski pastirci, vsi zamaknjeni v to kar so videli, podali nazaj v svoje samostančke in gorčična zrna jaslic so nesli v svojih srcih.

Kamorkoli so se pozneje razšli in razrasli, so šle z njimi tudi jaslice. Z njimi so se razširjale in razraščale. In ko je iz gorčičnega zrna serafinskih redov postalo košato drevo, ki je raztezalo svoje veje po vsem svetu, so tudi jaslice postale last vsega katoliškega sveta, srce sv. večera. V vsako najbornejšo kočico so polagoma našle pot. Če ni bilo v njej denarja za kak prazniški priboljšek, za jaslice je bil vedno. Marsikatera vboga družina bi bila morda ta sv. večer solze pretakala radi vboštva, ki ji ni pripustilo, da bi si vsaj ta večer kaj boljšega privoščila. Ko je pa pokleknila pred jaslice in gledala samo božje Dete v hlevcu na slamci, je pozabila na svoje gorje in še ona kako veselo božično zapela.

Ko bi sv. Francišek za katoliško cerkev ne bil drugega storil, kot da je gorčično zrno jaslic zavlekel v ljudska srca, bi bil njegov spomin v sv. cerkvi blagoslovljen. In ko bi o njegovih redovih cerkvena zgodovina ne vedela drugega dobrega povedati, kakor da so to gorčično zrno pridno gojili in vzgojili iz njega mogočno drevo, v čegar senci so se že milijoni dušno odpočili in nasrkali nove verske moči, bi ne bili zastonj ustanovljeni. Kdo bi mogel vsaj približno preceniti ves ogromni kapital lepega, dobrega, vzvišenega, kar so že rodile jaslice. Jaslice v poeziji, jašlice v glazbi, jaslice v umetnosti sploh in ljudski posebej, jaslice v vzgoji, jaslice v narodnih običajih, jaslice v verskem življenju, vse to so še odprta vprašanja. O vsakem posebej bi se dala napisati cela knjiga. Da, marsikateri bi iz svojega lastnega življenja lahko napisal knjigo, kako se je pot njegovega življenja vila od jaslic v domači hiši v svet, kako je bila včasih vijugasta in temna, dokler je niso po mnogih zablodah zopet razsvetlile lučke domačih jaslic, ki so zaplapolale v spominu in ga zopet vabile k sebi, vabile toliko časa, dokler ni šel za njimi in znova pokleknil pred božje Dete v jaslicah, ne sicer več kot nedolžen otrok, ampak kot spokornik, vendar srečen kot otrok.

O, sedemstoletnica jaslic pomeni sedem sto let krasnih vspehov, s katerimi se more ponašati le malo takih jubilejev. Daj Bog, da bi si za sedmo stoletnico zopet osvojile tisto častno mesto v vseh krščanskih, zlasti katoliških hišah, kakor so je imele nekdanje in je imajo še zdaj, kjer veje pravi verski duh. Z njimi bodo tudi sv. večeri zopet dobili srce, ki je zadnje čase precej oslabilo. Kajti le ob jaslicah je mogoče občutiti vso sladkost svetonočne Glorije.

Božični zvonovi.

Rev. J. Plaznik.

Teodor je bil časnikar v velikem mestu. Bil je zelo nadarjen. Lepo je pisal in ljudstvo je bralo njegove spise z velikim zanimanjem. Svojo nadarjenost je pa porabil, da je pisaril zoper cerkev božjo. Četudi je bil dobro, katoliško vzgojen, ga je vendar brezverska družba potegnila za seboj.

Bil je božični večer. Ravno se je pričelo mračiti. Teodor se vrača iz uredništva, ko ugleda pred hišo svojega gospodarja božična drevesca. Gospodar stoji zraven in se pogovarja z voznikom.

Teodor se spomni, kako je njegova rajna mati kupila vsako leto božično drevo, postavila k vnožju jaslice s pastirci; okrog drevesca pa

je našel božično jutro lepe darove.

"Kupite eno tudi za mene," je zaklical Teodor gospodarju.

"Kaj, vi, Teodor, hočete praznovati božič? Vi, ki zmiraj pišete čez duhovnike in cerkev božjo!" je začudeno rekel gospodar.

Mladi mož je zardel. "Kupite je vseeno. Kaj tisto! To je moja zadeva," je odvrnil Teodor.

Časnikar gre v svojo sobo, se vsede in spiše daljši članek za pobožično izdajo, o katerem je mislil, da ga bodo verski sovražniki z veseljem brali.

Teodor ni bil vedno časnikar. Pred več leti se je podstopil tega posla na prigovarjanje nekaterih znancev. S tem pa je uničil ideale

svoje mladosti, zgubil dobre prijatelje in ubil svojo vest. Nekoliko svetne slave ga je omotilo, da se je prodal nekemu brezverskemu listu.

Prej je bil knjigovodja pri nekem velikem trgovskem podjetju, kjer so visoko cenili njegovo nadarjenost. Vzgojen je bil v katoliškem kolegiju in je častno dovršil svoje študije. V šoli je spoznal svojega poznejšega dobrega prijatelja, kateri je po končanih študijah tudi delal pri istem podjetju.

Kmalu po končanih študijah je Teodor zgubil svoje dobre stariše. Bil je sedaj sam na svetu; zato se je pa toliko tesneje oklenil svojega prijatelja, pri katerem je živel.

Že tedaj je pisal Teodor kratke,

lepe povestice. Na ta način je zvedel za njega tudi lastnik tega lista, pri katerem je bil Teodor sedaj u služben.

Časnikarjevo pero z lahkoto pleše po papirju. Gospodarjeva žena postavi večerjo na mizo, prinese božično drevo v sobo in vpraša: "Ali naj ga uredim?"

"To bom napravil sam," je n kratko odgovoril.

Zopet dela tako goreče, da je bilo res škoda, da ni tako goreč za kako dobro stvar. Čez čas ga je nekaj tako zmotilo, da je moral odložiti pero. Zvonovi po mestu so naznanjali prihod božičnih praznikov. Tako čisto in glasno so zveneli v mrzlo noč. Teodor je skočil s stola. Pri vsem tem zvonjenju ne more pisati. Kar on piše, je naravnost v nasprotju s tem, kar oznanjajo božični zvonovi. Četudi morda noče pripoznati samemu sebi, je vendar to zadnje vzrok, da ne more več pisati. Hitro popije čašo kave in poje kos kruha. Nato uredi božično drevesce. Ko je to v redu, naloži še nekaj na ogenj in pristavi stol nekoliko bližje k peči. S postelje vzame še blazino, se vsede na stol in dene blazino pod glavo.

Božični zvonovi! — Kdo more ostati trd, ko jih čuje, če ima le še iskrico vere? Ali ne spominjajo človeka na nebeško ljubezen, kateri ni enaka nobena ljubezen na zemlji? Krščanska načela, po katerih smo bili vzgojeni, se dajo za nekaj časa s strastjo vdušiti, pa prišel bo čas, ko bodo zahtevala svojo pravico, ko bodo zbudila dušo iz grešnega spanja in pokazala, kako blizu propada se nahaja.

Tako je bilo tudi s Teodorjem. Zadnji sveti večer je prebil z lastnikom dotičnega lista, kjer je bilo zbranih več ljudi, kateri so občudovali njegov razum, da ni imel časa za premišljevanje. Toda nocoj, ko sam sedi tu in posluša glasove božičnih zvonov, nocoj mu prihajajo v glavo vsakovrstne misli. V duhu je v prejšnjih časih, ko je bil še v kolegiju, pod varstvom dobrih varuhov. O leta blažena nedolžnosti in miru! Kako je na ta večer rad po-

slušal božične pesmi, pripovedke in potem lepo petje v cerkvi!

Ko gleda sedaj kot časnikar v ogenj, vidi v njem grde napade, katere je spisal zoper svoje učitelje, kateri so mu skazovali samo prijazenost in ljubezen. Veter ropota z okni in zdi se mu, da se mu roga lastnik tega lista, kateremu je prodal svoje pero in svojo dušo. Vzdih se izvije iz njegovih prsi. Izdal je druge, izdal je sebe, svojo vero in svojo mladost — kaj mu pomaga? Ali je bil v zadnjih letih vesel saj en dan? Ne, ni bil; to mora pripoznati. Denar in nekoliko prazne slave nikoli ne dasta dušnega miru.

Zvonovi so nehali zvoniti, pa Teodor ni več prijel za pero. Vstal je in nemirno stopal gori in doli po sobi. V njegovi duši se je vršil boj med dobrim in slabim, med ponižnostjo in napuhom. "Kako se ti bodo smejali, če se vrneš k cerkvi, skesan in ponižan!" tako je šepetal hudobni duh. Teodor se pripogne in podrega žrjavico. Uredil je božično drevesce. Tako je delala njegova mati — mati, katero je tako nežno ljubil! . . . Doživela je verski odpad svojega sina in skoro ji je počilo srce. V duhu gleda zopet njen ljubeči obraz. Zdi se mu, da čuje njen mili glas: "Vrni se, o moj sin, vrni se na pot resnice in miru! Bog, kateri je postal človek, da reši grešnike, ti bo pomagal!"

Boj je končan. Teodor pade na kolena. Besede gorečega kesanja hito iz njegovega srca, ravno v isti sobi, odkoder je šlo toliko bogokletnih besed v svet po njegovem persusu. Pred Bogom je zbrisan vsak greh, naj bo še tako velik. Slednjič vstane, njegove oči so zalite s solzami. S trdnim korakom gre do mize, popade še nedovršen rokopis, ga raztrga in zažene v ogenj. Nekoliko mirnejše gleda, kako ogenj použiva papir, od katerega ostane samo nekaj pepela in nekaj dima, kateri je zginil. Tedaj so božični zvonovi zopet zazvonili; sedaj zvone k polnočnici. Približuje se sveta ura, v kateri se je rodil Sin božji kot človek, kateri je prišel zato na svet, da plača za človekov greh. Kadar je

mati čula glas teh zvonov, se je oblekla in odšla v cerkev. Kako ponosen je bil, ko je smel prvič iti z njo!

Teodor vzame klobuk in suktnjo ter odide iz hiše. Najdemo ga zopet v cerkvi, za stebrom; svoj obraz ima zakrit z rokama. Zopet enkrat moli verno in pobožno. Zopet enkrat občuti tisti mir, katerega so peli angelji onim, kateri so svete volje. Ko gre po sveti maši iz cerkve, glej, veselo naključje! Skoro bi bil butnil v svojega prijatelja Martina. Z očmi sta se srečala. Teodor zarudi, svest si svoje krivde, Martinov obraz razodeva veliko veselje, da je našel svojega prijatelja v hiši božji. Njegova nežnost ne dopusti, da bi mu Teodor razlagal svoje misli. Tihomu stisne roko. Na pragu mu reče: "Glej, da gotovo prideš k nam za božič; moji stariši te bodo gotovo veselili."

Teodor je razumel svojega prijatelja in mu odgovoril: "Da, s teboj grem." V družbi Martinovega očeta, matere, brata in sestre je imel zajterk. Nobene besede niso spregovorili, katera bi ga zadela, ali da bi omenili kaj o njegovem pisanju in njegovi spreobrnitvi. Kakor bi se bili zmenili, da ne bodo ponižali svojega zgubljenega, pa zopet najdenega prijatelja.

Teodora je ganila ta velika prijazenost, posebno še, ker se ni toliko časa brigal za nje. Nekako ob dveh zjutraj je zapustil to res krščansko družino in se vrnil na svoje stanovanje. Ogenj je že ugasnil v peči, imel pa je gorko srce. Vsedel se je za mizo in napisal sledeče vrste:

Gospod urednik! S tem se odpovem vsakemu sodelovanju pri Vašem listu. Bog naj mi odpusti veliko zlo, katero sem storil čitateljem Vašega lista. Teodor B.

Zopet gre iz hiše, vrže pismo v nabiralnik, potem gre pa v posteljo in trdno zaspi.

Še isti teden se je Teodor spravil z Bogom in cerkvijo. Ob novem letu je dobil službo tam, kjer je delal že prej. Od časa do časa je objavil kak dober članek, s katerim je branil cerkev in duhovnike. Na tak način je hotel saj nekoliko popraviti, kar

je zagrešil. Kadar je prilika nanese, se je vedno postavil za vero in Cerkev.

Med Teodorom in Martinom se je

obnovilo veliko prijateljstvo, katero je vladalo med njima za časa šolskih let. Čez tri leta se je to prija-

teljstvo spremenilo v sorodstvo, ko je Teodor pripeljal na svoj dom Martinovo sestro, s katero sta ustanovila pravo, krščansko družino.

Naš slovenski Karmel.

H. B.

(Dalje.)

Binkoštni torek, tisto leto 27. maja, se ji je stanje bistveno poslabšalo. Naglo so poklicali duhovnika in zdravnika. Zdravnik je izjavil, da visi njeno življenje samo še na niti. Duhovnik jo je z vsem lepo prevedel. Vendar je smrt še deset dni odlasala z odločilnim mahljejem. Na predvečer praznika presv. Rešnjega Telesa so se začela javljati znamenja, da se bliža. Sama je to čutila. "Danes?" je šepnila s slabotnim glasom. "Danes gremo v nebesa?" — "Ne vemo," so ji okrog stoječi odgovorili, morda danes, morda jutri." — "Da jutri," je pristavila "na praznik presv. Reš. Tel. Na praznik presv. Reš. Tel. v nebesih! Aleluja!" To je bil eden njenih najljubših praznikov, ponovno se je v prejšnjih letih izrazila, kako lepo mora biti ta dan umreti.

Knazoškof Dr. Missia je ta dan še enkrat prihitel k njeni smrtni postelji, da ji trenutek smrti pozlati — s pokorščino. Ko ji je dejal naj tudi to zadnjo žrtev s ponižnim in udanim Fiat, zgodi se! položi Gospodu na oltar, je radostno tlesknila z rokama in vskliknila: "Ljubega Boga imam, mater sv. cerkev, ki sem jo vedno ljubila tudi in zdaj še umiram iz pokorščine!" Nato je začela malo fantazirati. Zdelo se ji je, da je zdrava in je hotela iz postelje. Ko ji je pa knezoškof zapovedal, naj bo mirna, je takoj ubogala in ni poslej brez dovoljenja niti prsta zganila. Pozno zvečer jo je začela silna vročina kuhati. Neprestano je govorila o nebesih, peklu, skušnjavah itd. Ponudbo, če morda hoče še enkrat spovednika, je hvaležno sprejela. Takoj so poslali ponj. Premišljevala je molil z njo. 41. psalm: "Kakor jelen

hrepeni po studenčnici, tako koprní moja duša po tebi o Gospod!"

Za čas je postala mirnejša. Nato je pa začela zdihovati: "Cel svet sem morala prebresti. Noge me bole. Zdaj moram še skozi trojna vrata!... Malo Gospod še čaka, a le malo." Potem so ji priplavali pred oči vsi dragi, po Karmelih in zunaj njih. Imenom jim je po strežnici izročila zadnje pozdrave. Meitem je prihitel na Selo njen oče. Tako britko menda ni nikoli občutil žrtve, ker jo je Bogu daroval, kakor ta večer. Klavzura mu je branila stopiti naravnost k njeni smrtni postelji, ji podati roko v zadnje slovo in ji zatisniti oči k večnemu počitku. Zunaj klavzure je obstal in nem zrl v okno, za katerim je njegova najdražja borila smrtni boj. Postrežnica jo je opozorila: "Papa je spodaj!" — "Tako, papa je tukaj," je ljubeče dejala in z ugasujočimi očmi, ki so za trenutek oživele, se je ozrla proti oknu.

Ob dveh zjutraj je še enkrat prejela sv. obhajilo, zadnje v svojem življenju. Pobožni vzdih so ji kakor iz neizčrpnega vira vrel iz srca v zadnjo zahvalo: "Moj Jezus usmiljenje! — Moj Bog in moje vse! -- Vse, vse, vse." . . . je še nalahno ponavljala, dokler ji ni glas zamrl na ustnicah. Sovražnik je napravil zadnji napad na njeno tako bogato dušo. "O Bog, O Bog! O Bog!" je kriknila in z obema rokama hlastnila po roki spovednika. Ta jo je tolažil, poškopril z blagoslovljeno vodo in molil nad njo. Poteze so se ji zopet umirile in iz srca se ji je znova izvil globok vzdih: "Moj Bog in moje vse!" Rodna sestra, M. Marija Terzija od Jezusa, je v njenem imenu

še enkrat ponovila redovne obljube, spovednik pa ji je dal poslednjo sv. odvezo. Še trije globoki vzdih in njena duša je očiščena od dolgega trpljenja, ter bogato ozaljšana s karmeljskim cvetjem, odhitela v večni objem Ženina. V resnici svetniška smrt!

Sijaj poveličanja je izžareval iz njenega obraza. Izgledala je kakor duša, ki se je pravkar vrnila od angelske mize in zdaj sloneč na Jezusovih prsih pije, iz najčistejšega, nevsahljivega vira ljubezni. Isti dan ko je pred letom prestopila prag slovenskega Karmela, so jo mrtvo odnesli čezenj, k sv. Krištofu, da jo polože v začasni grob. Sestre so namreč v smislu karmeličanske navade že sklenile, čimprej doma zgraditi lastno grobišče, da jim niti po smrti ne bo treba iz priljubljene samote. Dve leti pozneje so ta sklep uresničile. Na vrtu so postavile priprosto kapelico in v njej grobnico. Vedno zelen cipresin drevored jo veže s samostanom, kakor zelen trak upanja na prihodnje svidenje. Za slovesno obhajano 300-letnico sv. Janeza od Križa, španskega karmelita, ki je z umom in srcem najgloblje pogledal v skrivnosti življenja v Bogu, se je grobnica prvič odprla, da sprejme prvo njej zapisano žrtev, M. Marijo Ivano od Križa. Vsi blagi spomini na njo so mej sestrami na novo oživel, ko so jim jo pripeljali od sv. Krištofa, pa tudi rana, ki jim jo je vsekala njena izguba, je znova zakrvavela. Zopet so tekle solze ob pretresljivi Liberi, ki so jo valovi Ljublanice z lahnim pianissimo spremljali.

(Dalje.)

LILIJA IZ RAJA.

K.

"Kako je bolnici?" vprašala je Marta, sestra Lazarjeva, ki je tudi prihitela iz Betanije v Magdalo, ko je brat Lazar poslal po njo.

Marija se več tednov ni skoraj popolnoma nič zavedla po onem strašnem večeru, ko je nastavila bodalce na srce, da bi si končala svoje grešno življenje. Prestani strah in strašno razočaranje, pred vsem pa zaveš, da je popolnoma uničena, uničena za vedno, jo je spravil na rob groba. Dolgo časa so bili vsi prepričani, da ne bo prebolela te bolezni. Zato je takoj drugi teden Lazar poslal po sestro v Betanijo, naj pride, da bo sestri stregla.

Dasi sta bila oba, Marta in Lazar, jako nevoljna na njo, ker jima je naredila toliko sramote. Vendar kri ni voda. Ko je Lazar videl izmučeno sestro, ki se je velikrat krčevito zvijala v strašnih bolečinah, ko je v svoji omotici tako milo prosila pomoči in odpuščanja, se mu je v srce zasmilila. Sestra je sestra.

"Marta, ti ji moraš streči," je dejal Lazar. In Marta, se tudi ni pomišljala. Bolezen, trpljenje, zabriše razžaljenja, sicer morda za čas, vendar gotovo pa vsikdar za časa bolezni in trpljenja, vsaj po družinah je tako.

Stregla ji je z največjo ljubeznijo in skrbjo. Pravzaprav je samo njena tolika skrb in tako sesterska postrežba dosegla, da ni Marija podlegla bolezni.

Nekako po treh tednih se je Marija še-le prvič začela zavedati. Več

dni je samo na pol vedela, kaj se z njo godi. Pozneje se ji je začel spomin vračati vedno bolj in bolj. Kolikor bolj se ji je pa vračal spomin, toliko liveje so stopali pred njeno dušo zadnji dnevi in tudi zadnji trenutki njenega življenja, predno je zbolela in padla v nezavest. Kolikor bolj se je spominjala vsega preteklega, toliko bolj je bila v zadregi, ko je videla pri svoji postelji svojo sestro in brata. Ko je videla s koliko ljubeznijo ji strežeta, kako si prizadevata, da bi ji vrnila zdravje, je bila ginjena. Jako mučno je bilo za njo, kadar je sestra Marta po opravljenem delu sedla k njeni postelji in jo molče opazovala. Skoraj nestrpno ji je bilo. Vest jo je grizla in ji očitala njeno prejšnje življenje in zlasti njeno postopanje s sestro. Da, prav je rekel Gospod, da je dobrota, skazovana sovražniku, kakor pekoče ogelje na glavi, to je na najbolj občutenem kraju. Peče in žge. Marija je to v polni meri čutila.

"Kako si dobra sestra," je večkrat rekla, ko ji je Marta postregla. "Pa sem . . ."

"Marija ne govori o tem! Pre-slaba si še! Razburjenje bi ti znalo škodovati!" Tako jo je Marta hitro zavrnila in obrnila pogovor na kaj drugega.

In v resnici se je bala, da bi se Marija ne razburila. Vsako razburjenje bi bilo za njene že tolikanj razdražene živce nevarno.

Enako je bilo tudi z Lazarjem. Tudi Lazar je bil jako prijazen z

njo in ji tako ljubeče govoril, da je bila še bolj v zadregi.

Tako so pretekli dnevi, tedni in celo že meseci. Še le nekako po treh mesecih je prvič vstala iz postelje in so jo pripeljali na vrt, na sveži zrak, kjer je sedela v tihem premišljevanju.

Kolikor bolj se ji je vračalo zdravje in so se živci pomirjevali, toliko bolj se ji je oživljala vest in toliko glasneje ji je očitala njeno prejšnje grešno življenje. Toda njeno srce je bilo že spremenjeno. Bolezen, križ, jo je naučil druge modrosti. Ko je tako premišljevala svoje prejšnje življenje in so ji tekale solze kesanja in studa nad vsem, ji je pa v srcu vsikdar vstajala nebeško lepa podoba preroka iz Nazareta. Njegove besede, katere je čula v njegovih pridigah, so ji odmevale globoko v njeni duši. Vsikdar pri taki priliki je zahrepenelo njeno srce po Njem.

"O, da bi že toliko ozdravela, da bi mogla k Njemu!" je večkrat sama pri sebi polglasno vzdihnila. Solza se ji je utrnila, kakor svitla zvezdica in pričala, kako resnično in odkrito je njeno kesanje.

Večkrat bi bila rada o tem govorila tudi s sestro Marto. Pa ni vedela, koliko ona ve o Njem. Morda mu je celo nasprotna, kakor je vedela, da mu je veliko Židov nasprotnih. Morda ga obsoja. Ona sama ga premalo pozna, da bi ga mogla braniti v slučaju, da bi bila sestra drugega mnenja. Poleg tega se je pa

tudi bala, da bi morda sestra ne pordrla njenih sladkih nad, katere je stavila samo na Jezusa iz Nazareta. In kolikor bolj so se ji vračale mo-

či, toliko bolj je hrepenela, da bi že skoraj prišel dan, da bi mogla pasti k nogam tega velikega proroka in ga prositi s solzami v očeh odpušča-

nja. "V resnici, to je Sin božji! Zato mi samo on more odpustiti. K njemu, k njemu!"

Sužnjevo sovraštvo

Prosto prevel P. Blanko.

"Poslušaj molitev, katero nas je učil naš Učitelj in katero molimo sleherni dan." In iz njegovih deviških ust je privrelo sedmero prošnja prelepe molitve Gospodove "Očenaša" v vsej svoji vzvišeni enostavnosti in prisrčnosti druga za drugo.

"Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo," ponovil je na koncu še enkrat. "Poslušaj! Le en pogoj je . . . Bog bo z nami ravnal tako, kakor mi z drugimi . . ."

"Ali," zakliče Gaj jezno, "kolikokrat pa zahteva tvoj Učitelj, da moram odpustiti? Tudi usmiljenje ima svoje meje!"

Smehljaje mu Kefas odgovori: "Tudi jaz sem Jezusa tako vprašal in sem postavil za mejo sedemkrat, misleč, kakšno junaško delo zatajevanja sem s tem storil. Pa kaj mi je odgovoril? 'Ne rečem ti' pravi, 'sedemkrat, ampak sedemdesetkrat sedemkrat', to je vselej!"

"Da," potrdi Janez, "Jezus nas je učil, da Bog tudi največjim grešnikom odpusti vselej, ako se resnično skesajo svojih grehov in se popboljšajo." Pri teh besedah povzdigne svoje serafinske ljubezni polne oči proti nebu.

In pri tem pogledu, ki ga je po svoji čistosti spominjal na Onega, ki ga je pred par leti pri Leviju tako globoko pretresel, se je raztopil led okoli njegovega srca in prenaglena jeza je izginila.

Pa le za par trenutkov. Njegovo srce se je stisnilo še hujše, burnejše mu zapolje po žilah njegova vroča kri ob misli na strašne krivice, ki jih je moral pretrpeti od nebrata, zmaj maščevalnosti ga je še trdnejše stisnil v svoje kremplje.

"Kaj takega je neverjetno!" za-

kriči skrajno razburjen. "Tolikega usmiljenja so ljudje nezmožni. Oni hrepenijo le po pravičnosti, — maščevanju."

"Blagor krotkim," govori Kefas počasi, "ker bodo zemljo posedli . . ."

"Blagor usmiljenim," nadaljuje Janez, "ker bodo usmiljenje dosegli . . ."

Ko sliši te besede, se Gaj nenadoma pomiri in se globoko zamisli. Takih besed ni slišal še nikdar. Zvočne mu v srcu, kakor najmilejša godba. Razburjenje se je poglobilo, — ali samo, da pozneje s toliko večjo silo vdari na dan. Posebno Janezove besede so mu segale globoko v srce. Zdelo se mu je, da jih ne govori človek, ampak angelj. Kadar koli je govoril, bilo mu je mehkeje pri srcu, a prepričati ga ni mogel. Odpustiti tolike krivice, to je za človeško srce preveč.

"Pravim vam tudi," oglasi se Si-meon, "ljubite svoje sovražnike . . ."

Kakor bi ga pičila kača odskoči bivši suženj, stegne svoje roke pred seboj, kakor bi se hotel nečesa obraniti, glavo pobesi in kakor iz groba zagodrnja: "Ne, ne morem." Potem pa zakriči kakor ranjena zver: "Ne, nikdar ne, Spikalitu ne morem in ne smem odpustiti!" in kakor divji zbeži od njiju proč, boječ se Janezovega milega pogleda.

Njegovo srce je bilo preveč zastrupljeno od želje po maščevanju, samo Jezus je mogel ozdraviti njegovo na smrt ranjeno srce, toda njegova ura še ni prišla . . .

Dve leti je preteklo po ravnoopisanem dogodku. Tretja pasha Jezusovega javnega življenja in delovanja je bila tu.

Proti sv. mestu so prihajali Judje, truma za trumo, ne samo iz bližnje okolice, oddaljenejših mest Samarije, Galileje in prekojordskih krajev, ampak celo iz najoddaljenejših krajev tedaj poznane svetla. Ko so ga zagledali, so popadali na tla, jih od veselja jokaje poljubovali in z nepopisnim ponosom gledali nanj.

Tam doli se je dvigal Jeruzalem krasno in veličastno proti jasnemu nebu. Njegove palače in kupole so se kopale v žarečih solčnih žarkih, ki so se odbijali ob beloti marmornatih stavb, slepečem sijaju zlata veličastnega templja.

V resnici — to je mesto Izraela, ponos judovskega ljudstva, ljubljenec božji, neprekosljivi . . .

Dva dni že je hitelo vse k templju, da po stari navadi z vso slovesnostjo praznujejo največji praznik. Skozi vsa vrata so se drenjali ljudje neprestano v mesto, v katerem je vladalo nenavadno živahno življenje.

Kričeče skupine so se zbirale po javnih prostorih, male karavane so se posvetovalle, kje bi postavile svoj šotor za prenočišče.

Bilo je v resnici slikovito vrvenje vseh mogočih ljudskih plemen in tipov, katerih kričeče barvane obleke so se fantastično mešale med seboj.

Med to množico se je drenjal mož, kateremu se je videlo na prvi pogled, da ne spada med njo. Ko je prišel skozi Babbatho, se mu je s težavo posrečilo preriti v ozko samotno ulico, ob kateri so se vrstile posamezne male trgovine.

Ta mož je bil Gaj, kateri je še vedno bival v Betsajdi in vspešno vodil svojo trgovino,

(Dalje.)

Tvoj nedeljski tovariš.

Piše Rev. J. C. Smoley.

ŠTIRIINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

In je stopil v čolnič, in njegovi učenci so šli za njim.

Mat. 8, 23.

K genezareškemu jezeru nas pe-lje današnji sv. evangelij. Ob tem jezeru so se vršili mnogi veliki dogodki; spominjam vas velikega ribolova, ko je Peter na Gospodovo besedo razprostrl še enkrat mreže. Cerkev nas vodi danes zopet k temu jezeru, ki pa ni tiho in mirno, ampak jako razburkano. "In glej, velik vihar je nastal na morju tako, da so valovi zagrinjali čolnič." V čolniču prestrašeni apostoli, Gospod pa spi sredi med njimi. S strahom prosijo apostoli: "Gospod, reši nas, tonemo." Kristus pa je vstal in zapovedal morju in vetrovom, in je nastala velika tihota.

Ta dogodek ni nikaka prilika, ampak dejstvo; a kljub temu imamo v tem dogodku krasno predpodobo: čolnič, v katerem je bil Kristus s svojimi apostoli, je predpodoba sv. cerkve. Že sv. očetje so tako razlagali, ko so premišljevali o tem dogodku.

V tem čolniču, v cerkvi, mi vsi živimo in plovemo; zato premišljujmo danes ta evangelij.

Oni čas je stopil Jezus v čolnič, in njegovi učenci so šli za njim. Ta čolnič je cerkev, Kristus jo je ustanovil, v njo so stopili najprej apostoli.

Ta čolnič je bil takrat majhen, in malo jih je bilo v njem. Dasi se nam danes zdi ta čolnič velikanski in je tudi, jih je vendar še mnogo, ki niso v njem. Je nad tisoč milijo-

nov ljudi na svetu, in od teh jih spada komaj 300 milijonov k katoliški cerkvi; in koliko izmed teh je pa samo navideznih katoličanov, katoličanov samo po imenu!

Kristus je vodil in vladal ta čolnič — cerkev, in jo vodi, vlada še danes. Šel je sicer štirideseti dan po svojem vstajenju v nebesa, a radi tega še ni prenehal vladati svoje cerkve, vladal jo bo do konca sveta, saj je rekel: "Jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta." Postavil je vidnega poglavarja, ki naj v njegovem imenu vodi ta čolnič, vlada to cerkev: "Karkoli zavežeš na zemlji, bo zavezano v nebesih; karkoli razvežeš na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih!"

Tako torej je bila ustanovljena sv. cerkev. Kristus jo je postavil, in apostoli so prvi stopili v njo. In tako je še danes: Kristus je v nji, v nji so apostoli. Nauk je še danes ravno tisti, kakor je bil takrat, zato se imenuje naša cerkev apostolska.

Kako krasen je čolnič sv. cerkve. Pluje po morju — in to morje je svet! Blagor mu, kdor je v tem čolniču! On pluje varno. Koliko jih je, ki so od cerkve odpadli; plujejo, in ne vedo kam.

"In glej, velik vihar je nastal na morju, tako da so valovi zagrinjali čolnič." Da, v cerkev so se takoj ob njenem pričetku zaganjali silni viharji. Pregarjali so jo z ognjem in mečem. Apostole so Judje bičali, dva izmed njih usmrtili. Spomnite se, kako so rimski cesarji preganjali cerkev, in te burje so se ponavljale še v poznejših letih. Čolnič cerkve so zagrinjali valovi krvi! "Iz

shodnic vas bodo metali; toda pride ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da Bogu službo stori." Nastajale so nove burje, burje neverstva in krivoverstva. Vstajali so lažnjivi preroki, ki so učili drug nauk, kakor ga je učil Kristus in apostoli, valovi krivih ver so zagrinjali cerkev. Čolnič cerkve zagrinjajo valovi brezverskih knjig in časnikov, zagrinjali bodo valovi cerkev, dokler bo stala; tako je napovedal Kristus.

Kaj storiti ob takih viharjih?

Pred vsem: ne obupajte! Apostoli so bili prestrašeni, ko je nastal vihar in je Kristus spal. Mislili so, da ni za nje nikake rešitve več. Kristus je bil utrujen, zato je počival; toda bil je pri njih; česa so se torej imeli bati, dokler je bil on pri njih?

Hitro so ga vzbudili: "Reši nas, Gospod: tonemo!" On pa je rekel: "Česa se bojite, maloverni?" Da, česa se bojite? Česa naj se mi bojimo? Kristus je z nami; in če je Kristus z nami, kdo bo zoper nas? Kristus je obljubil cerkvi, da je niti peklena vrata ne bodo premagala; čemu se nam torej bati?

Drugič: Kljubujmo viharjem bojujmo se proti njim! Cerkve ne bo konec, to je obljubil Kristus, toda mi se moramo bojevati proti viharjem, da se sami rešimo.

Kristus je obljubil le cerkvi, da je peklena vrata ne bodo premagale, ni pa obljubil tega posameznim ljudem. Zato se bojuj proti viharjem, prijatelj moj! Kristus je rekel: "Nikar ne mislite, da sem prišel mir prineset na zemljo; ne miru, temveč meč sem prišel prineset" (Mat. 10, 24). Vsak izmed nas se mora bojevati: bojevati za vero, bojevati za Kristusa, bojevati za cerkev!

Kako pa se bojevati, in s čim se bojevati? Orožje nam podaja sv. Pavel; ko pravi: "Zavoljo tega primite za popolno orožje božje, da se boste mogli ustavljati ob hudem dnevu in obstati, ko boste vse zvršili. Stojte torej, ob ledjih opasani z resnico in oblečeni z oklepom pravičnosti, na nogah obuti s pripravljenostjo za evangelij miru. Zgrabite ščit vere . . . in vzemite čelado zveščanja in meč Duha, ki je božja beseda" (Efež. 6, 14—17). Z resnico se torej oborožite, da boste resnice sv. vere dobro poznali; živite pravično in pošteno — pa se vam ne bo ničesar bati. Vaš meč bodi božja beseda; kjer se oznanja brezverstvo in odpadništvo, bodite gluhi; če so to časniki ali knjige, ne pripuščajte jih v svoje hiše, ven z njimi! Če so ljudje, ne bratite se z njimi. To bodi vaš boj!

Končno: molite k Gospodu! Apostoli so prosili: "Gospod, reši nas!" Prosili so z nezaupanjem, "tonemo," so rekli. Prosite Gospoda z zaupanjem. Gospod, ki je ukazal vetrovom in morju, da je nastala velika tišina, bo pomiril tudi viharje proti cerkvi in skrajšal naše preskušnje.

Prijatelji, tu vidite podobo naše cerkve! Viharji so se dvigali, a cerkve niso ugonobili. Ostanite zvesti tej cerkvi! Ona edina pluje proti večnemu pristanu, ona edino vas bo pripeljala v večno življenje. Amen.

PETINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Pustite oboje rasti do žetve.
Mat. 13, 30.

Že od nekdaj so se vpraševali ljudje: Odkod je na svetu toliko hudega? Bog je človeka vstvaril dobrega!

Na to vprašanje imamo odgovor v današnjem evangeliju. "Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je dobro seme vsejal na svojo njivo," pravi Kristus. "Ko pa so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik in je prišedel ljudje sredi pšenice in je odšel."

Človek v tej priliki je Bog, dobro seme so ljudje, katere je Bog vstva-

ril dobre in pravične. Toda hudič je človeka zapeljal. Med pšenico je nasejal ljuljko. In ta ljuljka, hudobni ljudje, se dandanes množe, povsod jih je dovolj. Čemu jih trpi Bog na svetu? Čemu jih ne pokonča? To je vprašanje, ki prihaja samo od sebe. In na to vprašanje nam daje odgovor današnji evangelij. Ko je rastlina zrastle, so prišli služabniki in rekli: "Hočeš-li, da gremo in jo poberejo?" In gospodar je rekel: "Nikar, da kje pobiraje ljuljko, ne izrujete z njo vred tudi pšenice. Pustite oboje rasti do žetve."

Bog pusti hudobneže, ker se ti še lahko spreobrnejo in, ker se dobri vsled hudobnežev utrjujejo v dobrem in čednostih.

Hudobneži se še lahko spreobrnejo; to je prvi vzrok, zakaj jih Bog trpi na svetu. Bog je neskončno usmiljen; "potrpežljivo čaka Gospod," pravi sv. Peter; "noče, da bi se kedo pogubil, ampak da bi se obrnil k pokori" (II., 3, 9). "Lahko se zgodi," pravi sv. Avguština, "da bodo ti, ki so danes ljuljka, jutri pšenica." Koliko zgledeov imamo za to! Poglejmo le na sv. Pavla! Dokler je bil Savel, je preganjal Kristusovo cerkev, njegov nauk! Bil je ljuljka, ki ni zaslužil drugega, kakor da bi bil pokončan. Toda Bog je sodil drugače. Iz Savla je postal Pavel, postal je apostol narodov; postal je njegov veren, goreč učenec, da je lahko rekel sam o sebi: "Kdo nas more ločiti od Kristusove ljubezni? Stiska ali nadloga, ali preganjanje, ali lakota, ali nagota, ali nevarnost, ali meč? Prepričan sem namreč, ne smrt . . . nas ne bo mogla ločiti od božje ljubezni, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem" (Rim. 8, 35—38). To ljubezen je zapečatil sv. Pavel s svojo mučeniško smrtjo! Glejte, iz ljuljke je postala pšenica!

Spomnite se na Marijo Magdaleno! Kaka grešnica je bila! Toda obrnila se je k Gospodu, postala velika svetnica: iz ljuljke je postala pšenica!

Vzemimo sv. Avguština! Kak grešnik je bil v svojih mladih letih, ko-

liko solza je prelila njegova mati Monika zaradi njega! Toda obrnil se je, iz grešnika Avguština je postal sv. Avguština, iz ljuljke pšenica!

Toda pogledimo na same sebe. Nismo li bili že pogosto ljuljka, ki je zaslužila, da bi bila poruvana in vržena v ogenj? Ko bi Bog kaznoval vsakega takoj, koliko bi jih pa še ostalo na svetu? Glejte, kako modro ravna Bog, da ne pokonča takoj hudobneža, ampak potrpežljivo čaka, da bi se spreobrnili!

Bog trpi hudobneže na svetu, da se dobri v dobrem utrjujejo.

Ali je to mogoče? Da, je mogoče! Sv. Duh pravi: "Zlato in srebro se izkuša v ognju; božji ljubčki pa v peči ponižanja" (Sir. 2, 5). Ravno med hudobneži se še le pokažejo dobri ljudje. Poglejmo na prve kristjane. Bolj ko so bili preganjani, bolj so se utrjevali v veri. Znano je, da so kristjani v veri pešali, če se je cerkvi dobro godilo. Koliko poganov se je ravno radi stanovitnosti in junaštva kristjanov-mučencev spreobrnili k krščanski veri!

In tako je še dandanes. Čem bolj nas hudobneži preganjajo, čem bolj nas obrekujejo, toliko bolj se utrjujemo v dobrem in v čednostih. Če nas kdo zaničuje in zasramuje, se vadimo v ponižnosti. On nas navaža k temu, da spoznamo svoje napake, da smo potrpežljivi. Prav je imel sv. Avguština, ko je rekel: "Hudobneži so za pravičnega to, kar je pila za železo, ali mlinski kamen za pšenico." Pila očičišča železo rje, mlinski kamen zmelje pšenico v krasno moko: ravno tako se dobri vsled hudobnežev utrjujejo v dobrem in krepostih.

Ko bi Bog vsakega hudobneža takoj pokončal, ali ne bi pokončal istočasno tudi mnogo dobrega, ali ne bi z ljuljko istočasno poruval tudi pšenice?

Zato spoznavajmo ponižno božjo modrost, ki trpi hudobneže na svetu; v njej vidimo božjo ljubezen, ki potrpežljivo čaka, da bi se grešnik zopet vrnil na pravo pot.

Ne pozabimo pa na dan žetve, na dan sodbe, ko bo spravljena pšeni-

ca in ljuljka. Sedaj še stojimo na tem polji božjega kraljestva na zemlji; pogledajmo v svojo vest in se vprašajmo: Ali sem pšenica, ali sem ljuljka? Sem otrok božji, ali sem otrok greha? Še je čas, si recimo! Še si lahko izberemo! Kakoršen bo naš sodnji dan, taka bo naša večnost — in daj Bog, da bo za nas vse srečna! Amen.

—o—
**ŠESTINDVAJSETA NEDELJA
PO BINKOŠTIH.**

Ko pa zraste, je večje, kakor vsaka zelenjava, in postane drevo.

Mat. 13, 32.

“Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu,” pravi Gospod v današnjem evangeliju. “To je sicer najmanjše izmed vseh semen; ko pa zraste, je večja, kakor vsa zelenjava, in postane drevo.” Taka je bila sv. cerkev, božje kraljestvo na zemlji; majhna je bila ob začetku, samo dvanajst apostolov je bilo v njej, sedaj je razširjena po vesoljnem svetu. Ravno tako je božje kraljestvo v nebesih: kdor hoče postati svetnik, ni svet naenkrat, treba se mu v svetosti in popolnosti vaditi.

Gorčičnemu zrnu je pa podoben tudi greh. Marsikateri človek se za posamezen greh niti ne briga, misli, da radi enega samega greha ne bo pogubljen, in kopiči greh na greh. Drugi zopet se varujejo smrtnih grehov, ne brigajo se pa za male grehe. Obadva se motita. Poguben je en sam smrtni greh, pogubni so pa tudi mali grehi.

To naj bo naše današnje premišljevanje.

— — — — —
Poguben je en sam smrtni greh.

Pravijo: Ena sama lastovka še ne prinese pomladi, en sam greh me ne bo na veke pogubil. Kako nespametna je taka beseda, je jasno iz sledečega zgleda.

K sv. Nilu je prišel nek mladenič in rekel: “Ko bi samo enkrat na leto grešil, kaj je na tem?” In sv. Nil mu je odgovoril: “Ko bi si enkrat na leto zlomil nogo, kaj je na tem?”

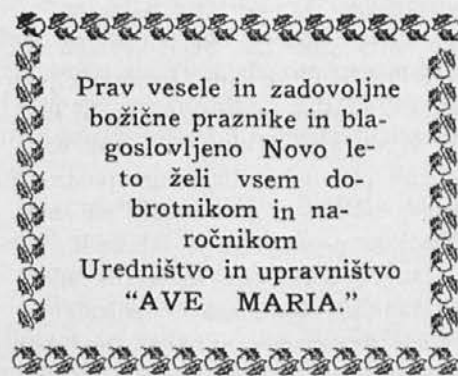
In sv. Nil je imel prav; kdor si

enkrat na leto zlomi nogo, je revež; in kdor enkrat na leto smrtno greši, je še večji revež, bo pogubljen na veke.

Zato, prijatelji, ne bodite lahko-mišljeni, ne rekajte: “Kaj je na enem grehu?” En sam greh nam vzeme milost božjo, radi enega samega greha smo krivi Jezusove smrti, en sam greh nam zapre nebo in odpre peklo!

Zato so se vsi svetniki tako bali smrtnega greha; zato je rekla sv. Blanka svojemu sinu Ludoviku: “Sin moj, kakor te ljubim, pa bi te rajše videla mrtvega, kakor da bi storil en sam smrtni greh.”

Mnogi, sem rekel, se sicer smrtnega greha skrbno varujejo, ne brigajo se pa za male grehe, češ to ni nič. Tem pravim: I mali grehi peljejo v pogubljenje.

Prav vesele in zadovoljne
božične praznike in bla-
goslovljeno Novo le-
to želi vsem do-
brotnikom in na-
ročnikom

Uredništvo in upravništvo
“AVE MARIA.”

Zakaj?

Prvič zato, ker mali grehi oma-
dežujejo našo dušo. Vsak greh, in
če še tako majhen, je razžaljenje
Boga.

Pripoveduje se o pobožni duši, ki je živela na dvoru cesarja Karola V., da je goreče molila, naj bi ji Bog pokazal, kaka je njena duša pred božjim obličjem. V ta namen se je mnogo pokorila. Končno je imela prikazen. Nekega dne je videla v dvorani neznano osebo, ki je imela dete v naročji. Dete je bilo polno grdih madežev, tako da je bil stud je pogledati. Prikazen je rekla: “Ravno taka je tvoja duša,” in izginila. Pobožna žena se je razodela potem sv. Janezu iz Avile, spovedniku, in mu povedala, kaj je videla. Sv. Janez jo je vprašal: “Ali je

bilo dete živo ali mrtvo?” “Živo,” je rekla žena. “Potolaži se torej,” je rekel sv. Janez Avilski; “tvoja duša je še živa v milosti božji, ker ni maš na sebi smrtnega greha, toda je polna madežev vsled malih grehov, za katere se ne brigaš; varuj se skrbno tudi teh!”

In tako je: mali grehi omadežujejo našo dušo pred božjim obličjem.

Mali grehi so pa pogubni tudi zaradi tega, ker končno peljejo v smrtni greh.

Veliki škof in svetnik, sv. Janez Krizostom, je nekoč pridigoval takole: “Povedati vam hočem nekaj čudnega, kar še niste slišali. Pogosto se mi zdi, da bi se morali malih grehov skrbneje varovati kakor težkih grehov. Težki grehi se nam že sami od sebe studijo in nas strašijo, za male grehe se pa ne brigamo, in ti nam odpirajo vrata k velikim, težkim grehom.”

In pregovor pravi: “Podaj hudiču prst, pa bo zagrabil celo roko.”

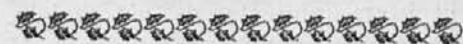
Koliko ljudi je z malim grehom pričelo, in s težkim končalo.

Judež je začetkom jemal le male svotice iz skupne mošnje, katero je bila last vseh apostolov; pozneje je pa izdal svojega Gospoda za trideset srebrnikov!

Peter je šel edino le iz radovednosti na Kajfovo dvorišče, zaupal in zanesel se je preveč na samega sebe. Potem je pa trikrat Gospoda zatajil.

In nimamo li dovolj zgledov v vsakdanjem življenju, da je bil marsikdo nepošten v malekosti, pozneje je pa globoko padel? V začetku je bil mal lažnik, pozneje pa velik tat in morda celo ropar, da je končal svoje življenje na vislicah?

Zato, prijatelji varujte se malih grehov. “Bežite pred grehi kakor pred kačo,” pravi sv. Duh (Sir. 21, 2); “če se jim bližaš, se te poloti-
jo.” Amen.

Zadnjič smo te pridige nalašč izpustili, da smo naslednje nedelje vjeli. Da bo pa letnik popoln, jih v tej zadnji št. priobčujemo.

On bil je mož...

H. B.

(Dalje.)

V ječi je Mor imel dosti časa pre-mišljevat, koliko je vredna milost zemeljskih Veličanstev. Danes človeka ogreva s polnimi žarki, jutri mu ne prodre noben žarek več v temno ječo. Zato se zanjo ni več brigal, ali mu še kedaj pošlje kak žarek ali ne. Popolnoma se je obrnil k večnemu Solncu, da ga ono ogreje in pregreje, ter tako vsposobi za najhujše, kar ga je še čakalo. Smrt in trpljenje Gospodovo, to je bil edini predmet njegovega premišljevanja v samotnih urah, pa tudi edini vir tolažbe. V Gospodovem: Hozana in njemu sledečemu: Križaj ga, je gledal fotografirano svojo lastno usodo in jo junaško udano prenašal. Kadar mu je bila duša trudna od razmišljanja, se je vsedel in tisto, kar je premišljeval napisal. Iz tiste dobe imamo njegov spis: "O smrti radi vere" in: "Razlaga Gospodovega trpljenja." V tej slednji je prišel do onega mesta v sv. pismu, ki pravi: "In so položili roke nanj." Takrat so jih kraljevi rabeljni položili tudi na Mora.

S smrtjo, o kateri je vedel, da bo njegova rešiteljica iz ječe, se je tako sprijaznil, da ni videl ničesar več strašnega v njej. "Grozote smrti," tako se je ob neki priliki izrazil, "nimajo name nikakega vpliva več." Hujši boj je imel s svojimi najožjimi in najdražjimi, ki so ga naravnost oblegali s prošnjami, naj bo vendar pameten in naj priseže, kar so še škofje naredili, da si reši življenje. Kraljeva klika je dobro vedela, kako prisrčno razmerje je vladalo mej njim in njegovo družino. To je hotela izrabiti, da bi ga pripravili do prisege. Najprej je poslala k njemu njegovo najljubšo hčerko Marjetico. A vsa umetnost ženske in hčere-ljubljenke ga ni omajala. Za njo so pustili ženo k njemu. V živih barvah mu je slikala velikanški razloček mej prijaznim domom in temno zaduhlo ječo, v kateri so bile le miši in podgane njegove družin-

ce. Solze so ga oblivale, ko je videl, kako rada bi ga povedla s seboj na dragi dom. A je ostal mož značaj. "Prosim te, ljuba žena," ji je odvrnil, "nikar mi ne govori o tem, ali nisem tukaj nebesom prav tako blizu, kakor doma?" — "Koliko časa pa misliš, da bi še živel?" — "Najmanj še kakih dvajset let." — "Dvajset let, kaj je to? Če bi rekla sto let, bi še nekaj bilo, pa tudi v tem slučaju bi bil slab trgovec, ko bi za sto ali magari tisoč let prodal celo neskončno večnost." Po teh odločnih besedah sta se s solznimi očmi ločila.

Ko so kraljevi podrepniki videli, da jim je ta načrt spodletel, so mu namignili, da ga čaka najhujše, ako se ne premisli. Še enkrat so mu predložili takozvane supremacijske akte v podpis in prisego, da bi imeli v slučaju odklonitve vsaj navidezno pravno podlago, ga postaviti pred sodišče in ga obsoditi na smrt. Tudi ta poskus se je izjalovil.

Dne 1. jul. 1535. se je po najobljudenejših londonskih ulicah pomikal nenavaden sprevod, podoben onemu izpred Herodove palače proti Kalvariji. Sredi šerifov je stopal slabo oblečen mož, ves blede, oprt na palico — Tomaž Mor, bivši lordkancler. Peljali so ga pred poroto. Devet sodnikov in dvanajst porotnikov, ki so imeli njegovo smrtno obsodbo že v žepu, je čakalo nanj. Tožba se je glasila: Veleizdajstvo. Sede, ker je bil preslab, da bi mogel delj časa stati, se je sijajno zagovarjal. Toda zastonj! Samo s prisego potrjena izjava, da prizna Henrika VIII., tega ščetinarja na kraljevem prestolu, za papeža, bi ga bila rešila. Tega mu pa vest in vera niste dopustile. Porotniki so odšli v stransko sobo. Čez četrte ure so se vrnili z obsodbo: Kriv. Predsednik je hotel, naj bi se obsodba takoj izvršila. Mor pa, ki je že prej vedel kaj ga čaka, je dostojanstveno vstal in dejal: "Gospodje, ko

sem bil še jaz tukaj sodnik, je bila navada, da se je obsojenca še enkrat vprašalo, če ima kaj pripomniti." Nato mu je predsednik stavil običajno vprašanje. Mor je porabil to priliko, da je slovesno protestiral proti obsodbi in še enkrat odločno izjavil, da je papež prvak vesoljne cerkve in nihče drugi. "Sedem let," tako je nadaljeval, "sem proučaval to vprašanje, pa nisem mogel priti do drugega zaključka. Boga kličem na pričo, da me ni družega prisililo k tej izjavi, kakor moja vest. Družega nimam povedati." Sledila je strašna podrobna obsodba, ki se je glasila: "Tomaža Mor naj šerif William Kingston odpelje po suhem v Tower (kjer je bil zaprt). Od tam naj ga v pravem pomenu besede vleče skozi stari London v Tyburn, kjer naj ga obesi. Ko bo napol mrtev, naj ga odreže, oskruni, drobovje izreže in sežge, ostalo telo pa na štiri kose razseka, ki naj se obesijo na štiri vrata starega Londona, glava pa posebej na londonski most." Zatem se je sprevod zopet uredil. V znamenje, da peljejo na smrt obsojenega, je eden nesel ob njem sekuro, katere ostrina je bila obrnjena proti obsojencu.

Na potu nazaj v ječo se je dogdil pretresljiv prizor. Marjetica, hčerka-ljubljenka, je predrila spremeljajoči kordon in padla očetu okrog vratu. "Moj papa, moj dragi papa," je obupno ponavljala in ga poljubovala. Tudi on jo je poljubil in jo tolažil, naj se vda v voljo božjo, ker gre nedolžen v smrt. Odstopila je za trenutek, a se mu kmalu zopet vrgla v objem. Topot nista mogla več do besede, ne eden ne drugi. Govorile so le gorke solze, ki so se jima vlile kakor ploha.

Dne 5. jul. 1535. je pisal svoji ljubljeni družini zadnje poslovilno pismo — z ogljem, ker so mu vso pisalno pripravo pobrali. Ginljivo se je poslovil od vsacega družinskega člana posebej in vsacega posebej bla-

goslovil. Kraljeva zverina se je ustrašila strašne obsodbe in še enkrat poskusila omajati njegovo "trmoglavost." Mor je pa njegovemu odposlancu šaljivo odgovoril: "V začetku sem mislil, da bi se dal obriti, predno grem na morišče. Zdaj sem se pa odločil, da tega ne bom storil. Naj še brada deli usodo glave." To njegovo brezprimerno junaštvo, s katerim je gledal mozeg in kosti pretresujoči smrti v oči, je kralja toliko presunilo, da mu je način smrti spremenil. Pod sekiro naj pade njegova glava in s tem konec. Mor se je zahvalil kralju za to milost, a z žgočim humorjem dostavil, naj ljubi Bog varuje njegove prijatelje pred tako milostjo.

V zgodnji jutranji uri dne 6. jul. je prišel k njemu v ječo njegov prijatelj Tomaž Pope, da mu v kraljevem imenu naznani, kaj ga čez dan čaka. Udano mu je odgovoril: "Prav prisrčno se vam zahvalim za to veselo poročilo. Vedno sem bil Njegovemu veličanstvu hvaležen za naklonjenost in razna častna mesta, ki mi jih je blagovolil poveriti. Za to zadnjo uslugo, ki mi jo je skazal, da me je semkaj v ječo poslal, sem mu pa še posebno hvaležen, ker mi je omogočila na moj cilj in konec misliti. Bog mi je priča, da sem mu še največje hvaležnosti dolžan, ker me je blagovolil tako hi-

tro rešiti skrbi in gorja tega sveta." Le tega ga je kraljevi odposlanec še prosil, da bi pred usmrtitvijo ničesar ne govoril, za kar je imel pravico. Rad je dal besedo. Samo to si je še izgovoril, kot protiuslugo, da bi se smela njegova hčerka ljubljenska udeležiti pogreba, da bi vedela, kje je papa pokopan. Tej prošnji se je ugodilo. Ne samo Marjetici, celi družini je bilo dovoljeno, da prisostvuje pogrebu.

Mor se je hotel obleči v najlepšo obleko, ker je smatral to svojo zadnjo pot za pot svojega največjega zmagoslavja v življenju. Na prigovarjanje poveljujoče straže si je pa nadel priprosto ponošeno obleko svojega služabnika. Ob 9. zj. imenovanega dne so se vrata ječe odprla. Bled, ne od strahu, ampak od ječe, je prestopil prag. Dolga brada mu je padala po junaških prsih. V roki je držal rdeč križ. Oči so iskale nebes. Usmiljena žena je pristopila in mu ponudila vina, da se pokrepča. Odklonil je, češ, da so Kristusa v podobnem položaju z jesihom napajali.

Na morišču, bil je vzvišen prostor, je prosil služabnike, naj mu pomagajo gori, ter šegavo pristavil, da mu doli ne bo treba pomagati. Potem je padel na kolena in začel moliti psalm: Miserere. Pokrepčan in vedrega obraza se je po končani

molitvi mladeniško dvignil. Krvnik ga prosi odpuščanja. Mor ga poljubi in se mu zahvali, za uslugo, ki mu jo ima zdajzdaj skazati. Obrne se še proti ljudem in jih prosi naj molijo zanj. Krvnik mu hoče zavezati oči. Mor stori to sam in položi glavo na tvalo. Ker mu je bila brada nekaj napoti, jo popravi in šaljivo pristavi: "Ti menda ja nisi veleizdajalska." Sekira se zablika v zraku. En trenutek še in njegova mučeniška glava se je skotalila na tla. Curki mučeniške krvi so jo lovili. To milost so njegovi ženi še skazali, da so ji izročili možovo glavo za spomin. Kot svetniški ostanek jo je hranila. Z njo v naročju je umirala in bila pokopana.

Ob času tega krvavega prizora je kralj s svojo Anico bil pri igralni mizi. Ko so mu sporočili, da je obsodba izvršena, ga je krvava pekoča vest kakor ponorelega vrgla kvišku in liki obseden je zakričal nad njo: "Ti si kriva smrti tega moža!" Nato je planil v svoje zasebne prostore, kakor bi ga duh rajnega preganjali.

Ni še preteklo leto potem, ko se je vil nov sprevod na morišče. Kandidatinja smrti je bila topot — kraljica Anica.

Isti časni konec nekdanjih kraljevih ljubljencev — — — a večni? . . .

Na razpotju.

Razpotje . . . Steza na desno, levo.
Na sredi križ . . . Pod križem mati:

Sin moj dragi, svet je ptica,
njeni spevi čaroviti
toda v njih so trnji skriti . . .

Pogledal Te je mili Izveličar
s predrtim srcem, žalostnih oči:
Veruj, zaupaj in me ljubi! —
Na desno!!

GLASNIK ŽENSKIH DRUŠTEV.

H. B.

MARIJA PEROVŠEK.

Vzorni ženi in materi v spomin.

Prve dni prošlega oktobra je bilo. Po dolgem času sem na Willardu, Wis. zopet enkrat gledal, kako umira gozd v pozni jeseni. Vsak dan je spreminjal barvo, kakor jetikar, ki mu venejo zadnje pokopališke rože na licih. Vsak dan je bil bolj prozoren, vsak dan bolj skelet, okostnjak. Sicer so se čez dan še topli solnčni žarki vpirali vanj, a brez vspeha. Prestare krvi tudi julijsko solnce več ne ogreje. Tako tudi starih drevesnih sokov ne. Sedeč na ogromnem, trohnečem štoru, ki je v svoji mladosti še Indijance gledal, sem cele ure zamišljen gledal, kako smrt hodi od drevesa do drevesa in stresa zadnje ostanke življenja z njega. Ves gozd je bil kakor en sam bolesten vzdih umirajočega. Ni me bilo strah. Saj me še ob smrti starega človeka ni, ki se kot dozorel sad trga od drevesa življenja. Celo nekam romantično se mi zdi to umiranje, pri naravi in pri človeku.

Pač pa mi srce stiska, če sedim sredi julija v gozdu in gledam, kako perje od dolgotrajne suše rume. Takrat se mi zdi, kakor bi sedel na pokopališču pod vrbo žalujko, ki kakor mlada vdova, z razpuščenimi lasmi plaka ob prezgodnjem

grobu. Še bolj tesno mi je, ko stojim ob smrtni postelji človeka, ki se mu je življenje komaj popolnoma razpihnilo v cvet. Obraz je sicer bled, morda izmozgan, a ne od let, ampak od bolezni. Oči so udrte, a niso svetilke, ki jim zmanjkuje olja,

Marija Perovšek.

je še življenje v njih. Kako se zaiskre, ko tolažim, dajem upanje, da bo kmalu zopet zdrav. Še se mu hoče življenja, vsa narava, telesna in duševna, se upira smrti. Ne, tano. Neko otožno zamišljeno razpo-

ko umiranje vsaj meni ni romantično. loženje me objame, kakor če se opolnoči mej vsemi svetniki in vernimi dušami zbudim in se spomnim tistih svojih dragih, ki so šli v polnosti življenja pred menoj.

Tudi tacega prizora sem bil tiste dni na Willardu priča. S tovarišem sem obiskal našega tamkajšnega zastopnika Mr. Perovška. Drugič po dveh letih. Kaka sprememba. Prvič sem našel veselo, vso srečno družinico. Gospodinja Mary, krepka žena 35. let, se je urno zasukala. Kmalu smo imeli okusno kosilo na mizi. Potem smo se pa v julijski vročini vsedli zunaj na "porč" in po domače zakramljali. Otročički so se gnetli okrog drage mamice. Mož — oče je zadovoljen pogledoval, zdaj na ljubljeno ženo in dragi drobiž okrog nje, zdaj na bujno polje okrog lepega doma. Iz oči mu je molče govorilo: Veliko sem trpel, mnogo prestal, jaz in ona, a zdaj imava prijazen dom, veliko obetajoče otroke in dosti kruha zanje.

Po dveh letih. Kako vse drugače. Vstopim v hišo. Kakor bi stopil v mrtvašnico. Nikakega življenja. Mož mi nemo poda roko, otroci me plaho gledajo. Žene matere nikjer. Pač še je bila, a le napol. Mož me

pelje v stransko sobo. Tam je ležala, že mesece. Dolgotrajna bolezen jo je razglodala, da sem jo komaj spoznal. Na omari poleg postelje cela apoteka zdravil. Vse ji je mož znesel skupaj, kar mu je kak zdravnik svetoval, tako, da je bila nazadnje že huda nanj, da jo hoče s samimi zdravili spraviti v prezgodnji grob. Solze so mu pri tem očitku stopile v oči in glasno ugovarjale: Posestvo bi dal, ako bi ti mogel kupiti zdravje!

Tolažil sem jo, dajal ji upanje, da bo zopet boljše. Kaj sem hotel? Ali naj bi ji bil naravnost povedal kaj mislim? Tega nikoli ne morem, ko stojim ob razvalinah po letih še krepkega življenja. Upanje, odločna volja še živeti, je velikokrat vspešnejše zdravilo kot vsa druga. Zato je treba bolniku dajati upanje in pogum, tudi ko je človek že obupal nad njim. In nad okrevanjem Mrs. Perovšek sem jaz takrat že obupal. Mesece preležati v postelji, zdravega človeka zdela do smrti. Ob njej je pa tajna bolezen trajno glodala in jo že tako oslabila, da se ji je od časa do časa malo zbledlo. Ni komur nisem pravil kaj mislim. A ko sem stopil nazaj v avto, mi je nekaj reklo: Tej hiši bo kmalu solnce zašlo. Ko drugič prideš, jo boš moral na pokopališču iskati. In res, komaj je pretekel mesec, je že došla v Chicago vest: Mrs. Perovšek je umrla.

Mrs. Mary Perovšek, roj. Blatnik je zagledala luč sveta 11. avg. 1886. v Malih Laščah, župnije Žužemborg na Dolenjskem. Kot osemnajstletno dekle se je podala čez morje k svojemu očetu in bratu v Cleveland, O. A tam je ostala le par mesecev. Odšla je k stricu v So. Chicago. Tam se je seznanila s poštenim mladeničem, Frankom Perovšek, ki jo je 8. jan. 1905. kot nevesto popeljal k altarju slovenske cerkve sv. Jurija. Spoznal jo je kot pošteno starokrajsko dekle, ki je pridno delala za tamkajšno, takrat še novo slovensko cerkev, zato jo je izbral za družico življenja. Tri leta in pol pol sta potem še ostala v So. Chicagi, nato sta se pa preselila na

Willard, Wis. Rekel bi, da na farme. Toda o kakih farmah je bilo takrat na sedanjem slovenskem Willardu komaj še mogoče govoriti. Mr. Perovšek je bil tamkajšni peti slovenski farmar. Ko je prišel tja gori, in videl mesto lepega polja celo armado štorov, ki so ga gledali, kakor bi se bili zakleli: Ne pojdemo ven, smo bili prej tu kot ti! ga je gotovo zazeblo pri srcu. Pač je prinesel s seboj krepke in pridne roke in nekaj dolarjev, a kaj je to. Vprašujoče je pogledal ženo, li ima pogum z njim deliti vse žrtve in gorje, ki ju čaka, predno si postavita svoj dom in pripravita zemljo, da bo dajala kruha družini. In ko je videl, da je na vse pripravljena, se je prijel. Četvero močnih in pridnih rok je poprijelo. Kmalu se je sredi štorovja pokazala mala hišica, kakor trdnjava sredi bojnega polja. Odtod sta nevzdržno in nevstrašno prodirala v sovražne vrste. Na levo in desno so padali izkoreninjeni štori, dan za dnem so se bolj umikali proti gozdu in prepuščali tla plemenitejši rasti.

Leto za letom sta bila bolj vesela, ko sta videla sad svojega potu in svojih žuljev. Le nekaj sta kot kremenita katoličana pogrešala, zlasti ko sta se ob nedeljah po težkem delu zravnala. Cerkvice, v kateri bi se jima trudni duši odpočili, ni bilo nikjer. Ta jima je še zbudjala domotožje po stari domovini. Farmarska naselbina naših starokrajških naseljencev, pa brez cerkve, se jima je zdela podobna telesu brez srca. A tudi to srce je začelo polagoma biti, vedno močnejše in močnejše, dokler ni rastoča naselbina dobila svoje župnije in svojega stalnega župnika. Mr. in Mrs. Perovšek je treba nedvomno šteti mej pionirje slovenske willardske župnije. Še sta se borila z začetnimi naseljenišskimi težavami, še jima je bil vsak cent krvavo potreben, a nista bila mej tistimi, ki pravijo: Najprej želodec, potem srce. Ko se je reklo: Zgradimo si svojo cerkev, ustanovimo si svojo župnijo, sta tudi v dosego tega namena, ki je bil vedno njuna srčna želja, krepko dejansko poprijela, da čim-

prej postane dejanje.

Mrs. Perovšek je bila potem ves čas prava cerkvena mati. Kadar je cerkev kaj potrebovala, in koliko je vedno potreb pri novi cerkvi, je imela vsikdar čas, če ga tudi ni imela, pa tudi kak dolar, akoravno ga je kot farmarska žena zelo težko pogrešala. Ni je bilo treba šele dregniti, da se je zganila. Sama je izpazila česa je treba. Še ko je smrt že zasadila svoje želo vanjo, dasi se to na zunaj še ni pokazalo, je imela odprte oči in roke za lepoto hiše božje. Z nekaterimi drugimi dobrimi ženami je že delj časa težko gledala nepripravne cerkvene sedeže, ki so bili res bolj podobni zatožnim klopem, kakor pa cerkvenim sedežem. Čeprav je bilo splošno mnenje v župniji proti temu, da bi se napravljali novi, češ, da bi bilo marsikaj družega bolj potrebno, se ni dala oplašiti. Pri altarnem društvu, katerega vneta članica je vedno bila, se je zavzela za to misel in ni jenjala, dokler je ni s sodelovanjem drugih članic uresničila. Z dvema drugima je vzela beraško palico v roke in šla od hiše do hiše pobirat prispevke. Ker nabranega še ni bilo zadosti, je pridno pomagala pri raznih društvenih prireditvah v ta namen. Tako je bila v kratkem času potrebna svota, čez \$600, skupaj. Danes ima willardska cerkev lepše cerkvene sedeže, kakor marsikaka druga, večja. Žal da je bila ona takrat, ko so bili blagoslovljeni, že v postelji, iz katere ni več vstala, da bi jih bila mogla videti.

Pa tudi pri drugih društvih je bila jako delavna. Ko se je l. 1910. ustanovilo prvo katoliško podporno društvo Sv. Družine in priklopilo K. S. K. J. je bila mej soustanoviteljicami. Štiri leta pozneje je takratni župnik Rev. Jož. Pollak sprožil misel, naj bi se ustanovilo Materno društvo. Takoj je šla z vsem navdušenjem na delo, da se tudi ta misel uresniči. In se je. Ves čas je bila vzorna in agilna članica tega stanovskega društva. Naše liste, ki so vedno vsi trije prihajali v njeno hišo, je rada prebiralala in jih po svoji moči pridno širila. Ponovno se je

tudi s peresom oglasila v njih.

Pri vsem tem delu pa ni nikoli pozabila na svoje stanovske dolžnosti, kot mati, žena, gospodinja. Kot mati je lepo vzgajala svoje otroke in jim z lastnim zgledom svetila. Kot žena je bila ljubezniva tovarišica svojemu možu, kateri se ima v veliki meri zahvaliti, da je tako hitro in tako lepo uredil svoj dom, kar sam hvaležno priznava. Kot gospodinja je imela jako spretne in vešče, nikdar mirujoče roke. Sčetinarji so se pred smrtjo komaj valili po hlevu, tako so bili debeli. Cela armada kur je eksercirala okrog oglov. Pozimi, ko ni bilo farmarskega dela, je pa neumorno predla in vezla za cerkev.

Vse je bilo vzorno urejeno. Lep dom, dvonadstropna, ameriško udobno urejena hiša, s telefonom, moderno gospodarsko poslopje ob njej, krasno rodovitno polje naokrog, zadaj za hribom prijazna cerkva sv. Družine, kamer je gospodar ob nedeljah in praznikih z avtomobilom zapeljal k prvi sv. maši nekaj svo-

jih dragih, k drugi ostale. Kar začne smrt trkati na vrata. Po daljšem premagovanju se je vlegla, nevede prav za prav kaj ji je. Odšla je v bolnišnico, podvrгла se operaciji. Brez trajnega uspeha. Bajje zdravniki sami niso mogli dognati, kaj ji manjka, ali pa niso hoteli z resnico na dan. Šele ko so jo že vso oslabiljeno drugič spravili v bolnišnico in ji vbrizgali nove krvi, ki sta ji jo odstopila mož in starejša hčerka, se je očitno pokazalo kje je sedež bolezni. Srce je bilo preluknjana pošoda, ki je ni držalo. Po človeško ni bilo družega pričakovati kot smrti, ki je 6. nov. ob 4. uri zjutraj po sedemmesečni bolezni nastopila in jo rešila nadaljnega hiranja in trpljenja.

Dasi je smrt počasi trgala niti njenega komaj 37-letnega življenja, se je cel Willard nemo spogledoval, ko se je raznesla žalostna vest. Vse je čutilo, da se je ena njegovih najboljših preselila mej mrtve. Tim hujše je zadel udarec moža in otroke. Sicer teh slednjih telesno nobeden ni nujno potreben materne po-

moči, najmlajši ima devet let. A z izgubo dobre mamice tudi popolnoma dorašli otroci neizmerno veliko zgubijo. Mati vedno prehitro umrje. Ko bi bil jaz slikar, bi vso krutost in grozoto smrti naslikal, kako drži svojo koso nad materjo, da jo pokosi iz srede nedorašlih otrok.

Kako spoštovana žena in mati je bila rajna, se je pokazalo na da npo-greba. Rev. John Novak, domači župnik, se je zavedal, da bo spremil k zadnjemu počitku cerkveno mater. Zato je povabil še dva druga gospoda, da pokaže, kako je znal ceniti njeno požrtvovavno delo za cerkev in župnijo. Ves Willard, brez razlike prepričanja, jo je spremil na poslednji poti. Ko ji je g. župnik spregovoril v zadnje slovo in se je žalujoči mož z otroci sirotami spustil v pretresljiv jok, je z njimi zajokal cel slovenski Willard. Je pač vedel, da njena izguba ni samo bridok udarec za družino, ampak za celo naselbino, posebno za cerkev.

Rajni blaženi večni mir, potrto družino pa naj Bog tolaži!

R A Z N O .

Forest City, Pa. — Vem, da Vas ne zanima, kako se me ženske kaj imamo. Ker nas pa kot članice Maternih društev priganjate, da bi se kaj oglasile, se hočem še jaz kot taka odzvati. Sicer se z našim društvom ne morem posebno pohvaliti, a ne spimo pa vendar ne. Premalo zanimanja je pri nekaterih ženah za to prekornostno društvo. Veliko več bi nas lahko bilo, kakor nas je. In te ki smo, bi morale bolj vneto prejemati sv. zakramente, ker to da življenje. Zelo se mi je dopadla misel, ki so jo nekatere poročevalke sprožile, naj bi članice molile uro molitve, kakor je v starem kraju navada. Če že ne vsako nedeljo, pa vsaj vsak mesec. Najbolj primerna bi bila nedelja skupnega sv. obhajila. To bi živahnost in vnemo društva gotovo zelo povzdignilo. Naše versko življenje bi s tem poglobilo in naši otroci bi imeli lep zgled. Materne članice, dajmo storimo to! V začetku naš morda ne bo veliko, a kmalu se nam bodo še druge začele pridruževati. Kot članica forestcitskega Maternega društva imam pa še posebno željo, da bi se nam pridružile tudi matere iz okolice. Čem bolj oddaljene so od našega središča, od naše cerkve, tembolj potrebne so takega društva, da ne postanejo mlačne v veri. Vse katoliške

žene in matere skupaj, da homo vse kakor ena družina pod okriljem naše skupne matere prebl. Device Marije. — Vesele praznike vsem članicam, zlasti forestcitskim!

I. K. članica dr. Kršč. mater.

—o—

Redore, Minn. — Častiti g. urednik! Dolgo sem odkladala s pisanjem. Kakor vidim predolgo. To sem spoznala iz zadnje št Ave. Marije, v kateri pravite, da boste z naprej opustili ženski "kornet," ker je premalo zanimanja zanj. Meni se čudno zdi, da se bolj ne oglašajo. Jaz sicer ne čutim posebnih zmožnosti za pero, pa bi se oglasila, ko bi bila tako srečna kakor so druge, da bi bila članica Maternega društva. A kaj hočem sama, na farmi. Kadar kaj pišem ali berem, moram vse ponoči. Rada sem brala ženski "kornet" in mi bo res žal, če ga boste opustili, ker je bilo veliko blažilnega in poučnega v njem za nas ženske. Zato bi želela, da bi še ostal, ako ne presega Vaših moči. Občudujem Vas, ker toliko časa in truda posvetite katoliškemu tisku. Bog Vam bodi plačnik!

Vesele božične praznike!

Angela Mlatar.

ZAHVALE:

Podvreči sem se morala težki operaciji. Vi, g. urednik, ne veste, kako težkega srca sem se poslovila od svoje družine, zlasti od svojih šestih malih, ko sem šla pod nož. Obupati mi je bilo. Tako goreče Jezusa in Marije še nikoli nisem prosila, kakor topot, da bi se še vrnila mej moj dragi drobiž. Bila sem uslišana. Operacija se je posrečila, tako, da sem bila po šestnajstih dneh zopet doma. Ne vrzite tega v koš, gospod urednik, priobčite materam, naj se tudi one v podobnih mučnih slučajih obrnejo na Marijo. Ne bodo prosile za stonj. Marija, žalostna mati edina ve, kaj mati v takih slučajih čuti in ima usmiljenje z njo. Prisrčna ji hvala za njeno sočutno ljubezen in skrb.

Mary Stušek, Euclid, O.

Obljubila sem, da se bom v Ave Maria zahvalila prebl. Devici, ako izprosi zdravja moji hčerki. Bila sem uslišana in s tem spolnujem svojo obljubo. Prilagam \$1 za njen list.

Mary Anzelc, San Francisco, Cal.

Moja mala hčerka mi je obolela. Z zaupanjem sem jo priporočala Mariji naj ji izprosi ljubo zdravje. Nisem prosila zaman. Hvala tisočera Mariji! Darujem za Ave Maria \$1.

Frances Petkovšek, Pueblo Colo.

Naša nada. — Kalendar za ameriške katoliške Hrvate za p. l. 1924. — Uredio: Rev. M. G. Domladovac.

Prvič nas je letos mlada "Hrvatska Katoliška Zajednica U. S. D." razveselila s svojim Koledarjem. Ko ga človek vzame v roko, se mu zdi, da ni prvi. Tudi koledarji se navadno iz gorčičnih zrn polagoma razvijajo v košata drevesa, zlasti mej nami ameriškim Jugoslovani, ki imamo premagati toliko ovir, doprinesti toliko žrtev, materialnih in drugih, predno moremo kaj tacega započeti. Smo pač prepozno začeli z izrazito in smotreno katoliško akcijo. Slovenci prav tako kot Hrvati. Ljulika, ki jo je zlasti socializem sejal v duše obeh bratskih narodov, je že bohotno rasla, ko se je v naših vrstah še vedno ponavljalo: Pustite! Bodimo Slovenci, bodimo Hrvati, kolikor nas je tukaj, saj nas tako ni veliko, kaj se bomo še mi kregali in lasali mej seboj. In mej tem ko smo mi spali, je sovražnik pridno sejal lju-ljiko, ki je precej pšenice vere zadušila. Zato imamo zdaj tako trdo delo. A hvala Bogu, da smo se le enkrat zdramili iz svoje letargije in spoznali, da s hudičem niti Bog ne more v miru in "šponoviji" živeti, dasi je neskončno potrpežljiv in mi-

roljuben, Kralj miru. Hrvatski pijonirji katoliške prosvete in katoliškega preporoda so še dalj časa gluhim ušesom pridigali kot slovenski. A so po mnogih težavah in žrtvah končno le uspeli. Njih izrazito H. K. Z., s spretno urejevanim glasilom "Vjesnik," oz, zdaj: "Naša nada" in njen letošnji prvi Koledar istega imena, so temu glasna priča. Kakor rečeno Koledar ne kaže, da bi bil prvi, ne po obsegu ne po vsebini. Kar nankrat se je pojavil kot krepek fant pred nami, ki je že zdavnaj slekel svojo "šamrico." To nas jako veseli, saj vidimo v njem bratski napredek. Prav iz srca častitamo Rev. Domladovcu, njegovemu uredniku in duši celega pokreta, kakor tudi ostalim njegovim sotrudnikom k lepemu vspehu. Malo jih je še za tako delo, a so junaki, ki se nikogar in ničesar ne boje, ne truda ne stroškov. Upamo, da se bo njih krog zdaj

ko so pijonirji: Rev. Domladovac, Rev. Jesih, Dr. Kajic, Rev. Stipanović, Rev. Širca, Mr. Ramušćak in drugi, led prebili, od leta do leta večal, ter mlado Zajednico z njenimi publikacijami vedno bolj konsolidiral. Veliko dela je za nami, katoliško-ameriškim Slovenci in Hrvati. Še več ga je pred nami. Hrvati morajo prejkoprej priti še do svojega nabožnega lista. Prepričan sem, da imenovani pijonirji že mislijo nanj. Oboji pa moramo stremiti za tem, da čimprej začnemo vsak s svojim izrazito katoliškim dnevnikom, da uničimo razne katoliške dvoživke, ki katoliški stvari več škodujejo kot koristijo K. S. K. J. in H. K. Z. ste v prvi vrsti v to poklicani. Saj bo to v njih lastni prid. Večjega agitatorja za Jednoto, ni, kakor je dnevnik. Dokler ga nima, ne bo nikoli mogla z nasprotno konkurirati. Zato le pogumno naprej do nadaljnjih ciljev!

KOLENDARJI.

Bajgali! Takih stenskih koledarjev pa že še niste imeli: Mislite si kakšne slike imajo: Kranjska vas, Priprosta Ameriška hiša, Slovenec in Slovenka v Narodni noši, Ribničanke z rešeti, O pa kajše: Kranjski fantje z Baližem in Harmoniko! Ali ste kaj enakega že slišali? Da taki so Grdinovi koledarji za leto 1924. Slike nam je poslal slikar Ivan Tišler iz Vrhnike.

Pa to še ni vse: Koledarji so zelo veliki, imajo 12 slik, so čisti in različni pa "Litografirani" kakoršnih še dosedaj nismo imeli! Kdo ne bi ljubil takega v svojem uradu ali pa v hiši. Naši odjemalci jih dobe zastonj, kdor pa ga želi poslati svojem, ali ga dobiti v druga mesta naj nam pošlje ali plača 35 centov, ali 3 za en dolar za komad s poštnino, to leto stanejo več vas in nas, pri tem pa so mnogo boljji kakor so bili druga leta.

Naročila prejeman takoj, odjemalci jih dobe v sledečih prostorih, (ali pazite samo enega vsaka familija, nikar jemati jih za sebe potem pa pošiljati jih v stari kraj ako niste ga plačali) Dobite jih: Pri meni v stanovanju, v veliki prodajalni za pohištvo 6019 St. Clair in v obeh podružnicah Collinwood in Nottingham. V Newburgu jih dobite v Narodnem domu. Pošljite naročila za vaše znance v domovini, pa tudi za Vaše hiše in urade.

Anton Grdina

1053 East 62 St.

Cleveland, Ohio.

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga
ne sme zanemarjati. Uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvni mnogo
trpljenja. Je ravno tak dober za
odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpomoč
pri glavoboli vsled prehlada.

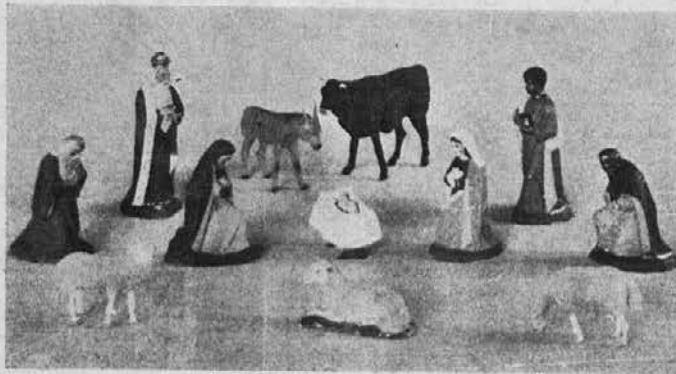
Cena 30 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Največje veselje o Božiču so LEPE JASLICE

Preskrbite si jih o pravem času.

Letos nudimo našim odjemalcem nekaj posebnega — stoječe figure za opremo jaslic.

Cel set, pripravljen v papirnati
škatlji, omotan z zeleno slamo,
kar se lahko porabi mesto mahu.

VELIKOST IN CENA:

Štev. 1. —	8 figur, visokost stoječih, 3 inč., druge sorazmerno, cena \$ 1.00
Štev. 2. —	9 figur, visokost stoječih, 4 inč., druge sorazmerno, cena \$ 2.00
Štev. 3. —	10 figur, visokost stoječih, 6 inč., druge sorazmerno, cena \$ 3.50
Štev. 4. —	12 figur, visokost stoječih, 6 inč., druge sorazmerno, cena \$ 3.75
Štev. 5. —	17 figur, visokost stoječih, 7 inč., druge sorazmerno, cena \$ 8.00
Štev. 6. —	17 figur, visokost stoječih 9 inč., druge sorazmerno, cena \$12.50

PAPIRNATE JASLICE VELIKOST IN KAKOVOST:

V velikosti 3½	4¾ inč. cena.....\$.05
V velikosti 6	8 inč. cena.....\$.25
V velikosti 8	11½ inč. cena.....\$.35
V velikosti 9½	9 inč. cena.....\$.50
V velikosti 12	13 inč. cena.....\$1.00
V velikosti 13	17 inč. cena.....\$1.50

Lepa božična darila, ki bodo gotovo zveselila vaše drage: Marmornati in navadni kipi, razne cene in velikosti, razpela, vsakovrstne slike in podobe, zlati in pozlačeni medaljoni in svetince, zlati rožni venci v različnih barvah, srebrni rožni venci v srebrni škatljici z veri-

Božične in novoletne razglednice: — Zbirka najrazličnejših slik, krasno izdelane v barvah, 1 ducat — 40c., 100 razglednic \$2.50.

Pri večjih naročilih damo znaten popust, kar bo zanimalo zlasti naše trgovce.

Naročilu je treba pridjati potrebno svoto v znamkah, money ali expres ordru, čeku itd. Poština je pri vseh cenah že všteta.

Naročila pošljite na trdko:

žico, slovenski in angleški molitveniki.

EDINOST 1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

